

Za 5 let přibýlo 2 tisíce dětí s poruchou pozornosti

2.9.2025 - Viktorie Plíková | Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

„Porucha pozornosti, často související s ADHD, se neprojevuje pouze ‚živostí‘ dítěte, ale může zásadně ovlivnit jeho schopnost učit se, navazovat sociální vztahy a fungovat v běžném životě. I zde hraje roli pro úspěšné zvládání obtíží včasná diagnostika a spolupráce rodiny, školy a lékařů,“ říká Jan Bodnár, náměstek ředitele VZP ČR pro zdravotní péči a dodává: „Dítě s ADHD není problém, je to dítě s potenciálem, které jen potřebuje jiný přístup a prostředí, které jeho specifika respektuje.“

Z dat VZP vyplývá, že počet dětí s poruchami pozornosti vzrostl z **14 779** v roce 2020 na **16 823** v roce 2024, což představuje nárůst o téměř 14 procent. Každý rok tak přibývá v průměru přes 500 nových pacientů. Třikrát častěji jde o chlapce než o dívky. Z celkového počtu pacientů je tak zhruba 12 700 chlapců a 4 100 dívek.

Nejvíce dětí s poruchou pozornosti je mezi **7. a 12. rokem věku**, nejvíce jich loni bylo devítiletých (1535). Vysoký nárůst je i u osmnáctiletých, kdy jejich počet vzrostl mezi roky 2020 (343) a 2024 (555) o více než 60 procent.

„Za posledních pět let došlo k nárůstu dětí s poruchou pozornosti o téměř 14 procent, což se promítlo i do nákladů na jejich léčbu. Vzrostly o 46 procent, ze 128 milionů korun v roce 2020 na 188 milionů v loňském roce. Léčba jednoho dětského klienta VZP ČR, který trpí poruchou pozornosti, stojí průměrně 11 tisíc korun,“ upřesňuje **Jan Bodnár**.

Jak poznat, že dítě potřebuje pomoc

Odborníci upozorňují, že děti s poruchou pozornosti často působí roztržitě, zapomínají běžné věci, nedokončují úkoly a vyžadují neustálou stimulaci. Základními příznaky jsou nepozornost, hyperaktivita a impulzivita. Pro odborníky je důležité rozpoznat, jestli má skutečně dítě poruchu pozornosti. „Ke stanovení diagnózy je třeba naplnit následující kritéria – porucha se projevuje ve více prostředích, tedy nejen ve škole, nebo ne pouze doma a příznaky má dítě od útlého dětství. Jedná se totiž o neurovývojové onemocnění, tedy onemocnění vázané na vývoj mozku a příznaky negativně narušují fungování dítěte,“ říká MUDr. **Tereza Petrásková Ph.D.**, z JESSENIA a.s., Rehabilitační nemocnice a Centra duševní rehabilitace v Berouně. K tomu dodává Mgr. **Miluše Hutýrová, Ph.D.**, z Ústavu sociálně pedagogických studií Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a Pedagogicko-psychologické poradny: „Při vyšetření sledujeme komplexní obraz chování, ale u ‚živějšího‘ dítěte je snazší udržovat pozornost i u činnostech, které pro něj nejsou atraktivní, zatímco u dítěte s poruchou pozornosti je to nesmírně obtížné.“

Pokud má dítě poruchu pozornosti, záleží na závažnosti, ale typicky se obtíže projeví s nástupem do 1. třídy, kdy se zásadněji mění nároky na pozornost dítěte. „Dítě nevydrží sedět v lavici, vyrušuje, povídá si, kdy nemá, zapomíná, nestihá, často vstává, odchází, nedokončuje. Hyperaktivita se pak může projevit i jako jakési zlobení, pošuchování, impulzivita jako porucha chování. U dívek se projevy často liší – nejsou tolik rušivé, spíše působí, že jsou zahleděné do vlastního světa a nevnímají okolí.“

Doma se příznaky projevují podobně při domácích úkolech, pomoci rodičům,“ upřesňuje MUDr.

Tereza Petrásková, Ph.D., a dodává, že důležitá je diagnostika: „Existuje účinná léčba a dítě bez korigovaných příznaků může být mylně nálepkováno jako ‚zlobivé‘, přitom za oním zlobením je nemoc, kterou nedokáže ovládat. Okolí se na takové dítě zlobí, rodiče jsou bezradní a vzniká začarovaný kruh neřešených obtíží.

Obtíže dítěte nejsou projevem výchovných chyb, ale neurovývojové poruchy, kterou lze zmírnit vhodnou kombinací podpůrných opatření a odborné péče. Psycholog může škole pomoci s nastavením podpůrných opatření. „Po nástupu do školy se poruchy pozornosti mohou projevovat potížemi s porozuměním verbálním a později i čteným instrukcím. Tyto problémy mohou přetrvávat i v následujícím životě. Typické výkyvy ve výkonech, emočním prožívání, odolnosti a úspěšnosti se týkají všech věkových kategorií,“ říká Mgr.**Miluše Hutýrová**, Ph.D.

Jak poznat možnou poruchu pozornosti:

- Dítě má výrazné a dlouhodobé problémy se soustředěním a snadno se nechá rozptýlit
- Nedokončuje úkoly, ztrácí pomůcky, zapomíná věci, které má mít pravidelně u sebe
- Působí neorganizovaně, má potíže s plánováním aktivit a dodržováním časového rozvrhu
- Často vyrušuje, vstupuje do řeči, nedokáže počkat, až na něj přijde řada
- Je nadměrně neklidné, vrtí se, potřebuje neustálou stimulaci a špatně snáší klidové aktivity
- Problémy zasahují do více oblastí – dítě má potíže nejen ve škole, ale i doma nebo mezi vrstevníky
- Projevy se opakují dlouhodobě a nejsou vysvětlitelné jen výchovným stylem nebo momentální situací

Počet klientů VZP ČR s poruchou pozornosti do 18 let věku podle pohlaví

Viktorie Plívová

tisková mluvčí

<https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/vzp-za-5-let-pribylo-2-tisice-deti-s-poruchou-pozornosti>